

Josef Jungmann

(*16. července 1773 v Hudlicích – †14. listopadu 1847 v Praze)

Josef Jungmann s křemíkem vyřezaným Leopoldem Cizím, jímž ho vyznamenali jako prvního člena Akademie věd České republiky. Sborník česko-německého, Osvětlová W. C. Winklerová z roku 1842, reprodukcí křemíkové kresby F. Tadea Mayera z roku 1945. Mlýnský náhon v Praze, který byl srovnán s současným Jungmannem, inženýrem. (Národní muzeum)

Stojíte před domkem, kde se narodil v rodině ševce a kostelníka Josefa Jungmanna, český vlastenec a spisovatel, který svým dílem přispěl k jazykovému vymezení českého národního programu v 19. století. I jeho zásluhou se tak čeština v 19. a 20. století rozšířila do všech oblastí života v českých zemích.

Josef Jungmann nejdříve v letech 1784–1788 navštěvoval piaristické gymnázium v Berouně a pak v Praze, od roku 1792 studoval na pražské univerzitě filozofii a práva, která však nedokončil. V letech 1799–1815 byl středoškolským profesorem na gymnáziu v Litoměřicích, kde také bezplatně vyučoval češtinu. V letech 1815–1845 byl profesorem a později ředitelem gymnázia na Starém Městě v Praze. Působil mimo jiné i jako děkan pražské filozofické fakulty a rektor Karlo-Ferdinandovy univerzity.

Josef Jungmann se snažil publicisticky a především překládáním dokázat literární a kulturní kvalitu českého jazyka. Významné jsou jeho překlady Miltonova *Ztraceného ráje* a Chateaubriandova románu *Atala aneb Láska dvou divočích na poušti*. Vedle němčiny ovládal latinu, řečtinu, francouzštinu, italštinu, španělštinu, angličtinu, ruštinu a polštinu. V překladech a dalších pracích uvedl či vrátil do češtiny slova: vzduch, květen, půvab, obřad, pleť, ohromný, dráha, pospolitost, okolnost, poklid, návrat, příroda či látka. Za tyto snahy se někdy setkal s posměchem svých současníků.

Později, jako vlivný představitel vlasteneckého života, své dílo doplnil pracemi pedagogickými a vědeckými (*Slovesnost*, *Historie literatury české*), zejména svým vrcholným počinem, *Slovníkem česko-německým* (1835–1839), který přibližně 120 000 hesly dokládá bohatství slovní zásoby češtiny ve srovnání s němčinou.

Zemřel na tuberkulózu, jeho pohřeb na Olšanských hřbitvech v Praze se stal velkou národní manifestací. Jungmannovo jazykovědné, literární a vědecké úsilí podporovali svým dílem i jeho spolupracovníci a žáci; jeho vliv se promítá i v tvorbě Václava Hanky, Pavla Josefa Šafaříka a Františka Palackého. Josefu Jungmannovi se už v průběhu života dostalo četných poct v Čechách i ve světě.

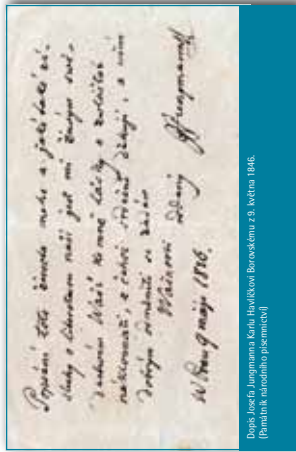
Svou skromnost trvalý Josef Jungmann se dal poprvé v životě pertičkovat až ve věku seděti let. Podoba jeho vnitřní v roce 1822 Antonín Mach. (K. H. Burghardová, osobnostnou dílnu, Dobruška, podílou pro výtěžbu I. dílu Jungmannova Sborníku česko-německého.)

Johanna Jungmannová, roz. Smetková z Černošic, a ně se Josef Jungmann oženil 8. listopadu 1800 v Litoměřicích. Dřívější na jímž se od *Anale von Peter* z roku 1839. (K. H. Burghardová, osobnostnou dílnu, Dobruška, podílou pro výtěžbu I. dílu Jungmannova Sborníku česko-německého.)

Pokřtěn zlatěným křesťanským skřítem v Kosti v Praze. Světě zpodněti jímžských vlastenec v roce 1837 jako výtěžbu I. dílu Jungmannova z sepsání Sborníku česko-německého. (K. H. Burghardová, osobnostnou dílnu, Dobruška, podílou pro výtěžbu I. dílu Jungmannova Sborníku česko-německého.)

Dopis Josefa Jungmanna Karlu I. (Ludvíkovi Borovskému z 26. května 1846. (Pamětník na osobnost Josefa Jungmanna.)

Sborník česko-německý, vydávaný v pěti dílech v letech 1835–1839. (Pamětník na osobnost Josefa Jungmanna.) (K. H. Burghardová, osobnostnou dílnu, Dobruška, podílou pro výtěžbu I. dílu Jungmannova Sborníku česko-německého.)

INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI
SPOLUFINANCOVANO EVROPSKOU
UNIÍ Z EVROPSKÉHO FONDU PRO
REGIONÁLNÍ ROZVOJ

ROP
STŘEDNÍ
ČECHY